

PRAVILNIK O OZNAČAVANJU ŽIVOTINJA I ŠEMI KONTROLE KRETANJA ŽIVOTINJA U BOSNI I HERCEGOVINI

("Sl. glasnik BiH", br. 28/2003)

I - OPŠTE ODREDBE

Član 1

Značenje termina

1. U pravilniku se koriste slijedeći termini:

"životinja" označava domaću životinju koja pripada vrsti goveda, uključujući bivola (bubalus bubalus) i bizona (bison bison);

"označavanje životinja" označava stavljanje ušnih markica, tetovaže i drugih identifikacionih sistema, uključujući elektronske, koji se trajno postavljaju radi identifikacije životinje a da pri tom ne ugrožavaju njeno blagostanje;

"stočna pijaca" označava mjesto ili zemljište ili bilo koji drugi prostor ili mjesto na koje se stoka dovodi iz drugih mjesta i izlaže za prodaju uključujući i svako drugo susjedno mjesto ovim prostorima koje posjetioci koriste za parkiranje vozila i svako zemljište u susjedstvu stočne pijace čija je upotreba vezana za nju; stočne pijace moraju imati dozvolu za rad u skladu sa državnim, entitetskim i zakonom Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u daljem tekstu Brčko Distrikt i za njihov rad i kontrolu njihovog rada odgovoran je službenik;

"registar stočne pijace" označava službenu knjigu u koju vlasnik ili držalac svake stočne pijace, mora upisati sve podatke o svakoj obilježenoj životinji uključujući i njena kretanja;

"kretanje životinje" označava, promjenu broja životinja iz bilo kojeg razloga koje se nalaze na bilo kojem mjestu koje je obuhvaćeno ovim propisima, uključujući rođenje ili uginuće svake pojedine životinje;

"stočni pasoš" označava zvanični dokument u koji se upisuje identitet svake pojedinačne životinje i koji također sadrži poseban podatak o imanju porijekla i o svim daljim kretanjima životinje;

"tele" u smislu ovog Pravilnika označava životinju ispod četiri sedmice starosti;

"majka" označava ženskog roditelja teleta, bilo da tele jeste ili nije plod implantirane jajne ćelije ili embrija i izuzima onu životinju ženskog roda od koje je jajna ćelija ili embrij uzet. Ovaj termin se javlja isključivo u aneksima;

"ušna markica" označava zvanično prihvaćenu identifikacionu markicu za životinje na kojoj su naznačeni zemlja porijekla (BA) entiteti i Brčko Distrikt, šifra sela i identifikacioni broj životinje;

"stočni registar" označava registar u koji vlasnik ili držalac životinja koje pripadaju jednom imanju mora upisati sve podatke koji su posebno navedeni u ovim propisima i u slučaju prodaje ili kupovine uključuje mjesto porijekla ili destinaciju;

"imanje" označava svaki objekat, zgradu ili mjesto, a u slučaju otvorenog prostora ili sela, svako mjesto na kome se životinja drži, čuva ili na kome se njom barata;

"držalac" označava svako fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za životinje, bilo da je to i privremeno, kako na stočnoj pijaci tako i u klaonici, uključujući i transport;

"Državna baza podataka" (u daljem tekstu: DBP), označava, državni informacioni sistem koga čine slijedeći elementi: državni registar imanja, stočnih pijaca i klaonica, pojedinačna identifikacija životinje i kontrola kretanja životinje; svako imanje, stočna pijaca i klaonica moraju biti uneseni u državni registar u skladu sa svojom djelatnošću;

"službenik" označava veterinaru koji radi u veterinarskoj kancelariji;

"Agencija za označavanje životinja" (u daljem tekstu: OA), označava tehničku državnu agenciju zaduženu za sprovođenje modaliteta i funkcionisanja AIMCS-a u Bosni i Hercegovini i rukovođenje DBP;

"vlasnik" označava svako fizičko ili pravno lice koje posjeduje životinje, imanja, klaonice ili stočne pijace;

"regionalna kancelarija za unos podataka" (u daljem tekstu: DEO), označava kancelariju koju mogu osnovati, opremiti i njome upravljati nadležni organi entiteta ili Brčko Distrikta za namjene AIMCS-a; poslovanje DEO-a će tehnički koordinisati i nadgledati OA;

"klaonica" označava objekat namijenjen za klanje životinja koji posjeduje dozvolu za rad u skladu sa državnim, entitetskim i zakonom Brčko Distrikta, u kome se životinje kolju pod odgovornošću i kontrolom službenika;

"registar klanja" označava zvaničnu knjigu u koju se moraju upisati svi podaci o svakoj zaklanoj životinji uključujući i prvu destinaciju trupa ili mesa;

"vozila" označavaju sva sredstva koja se upotrebljavaju za prevoz životinja kopnenim, željezničkim, vodenim i vazdušnim putevima;

"veterinarska kancelarija" označava službenu ili ovlaštenu veterinarsku organizaciju entiteta i Brčko Distrikta;

2. Za ciljeve AIMCS-a također će se primjenjivati termin "mjesto (punkt) granične inspekcije" kako je propisano Zakonom o veterinarstvu u BiH.

Član 2

Sadržaj, odgovornosti i obaveze Kancelarije za veterinarstvo BiH, nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta, OA i DEO-va

1. Ovim Pravilnikom regulisani su poslovi, modaliteti, obrasci i prelazne odredbe koje se odnose na sve aspekte provođenja šeme identifikacije i kontrole kretanja životinja, u daljem tekstu AIMCS, na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine kao što je predviđeno Zakonom o veterinarstvu, putem registracije svih imanja, klaonica i stočnih pijaca, uključujući i novoformirane,

identifikacije svake životinje i registracije kretanja svake životinje da bi joj se utvrdilo porijeklo. U cilju izvođenja svega navedenog:

- a) svako imanje, klaonica i stočna pijaca obavezno će biti upisani u DBP koja će im dodijeliti posebnu i trajnu slovno-numeričku šifru.
- b) svaka životinja obavezno će imati individualnu ušnu markicu, stočni pasoš i obavezno će biti upisana u DBP.
- c) kretanje svake životinje se može izvršiti samo uz odgovarajuća dokumenta i svako kretanje životinje obavezno će biti upisano u DBP.

2. AIMCS je pod kontrolom, odgovornošću i nadgledanjem Kancelarije za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Kancelarija), kao jedinstvenog nadležnog organa; u ovu svrhu Kancelarija će koristiti OA.

3. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta, putem svojih pojedinačnih veterinarskih službi, garantovaće pravilno i neprekidno funkcionisanje AIMCS-a u skladu sa ovim propisima i provodiće AIMCS tako što će:

- a) utvrditi OPERATIVNI PROGRAM koji će biti u skladu sa modalitetima i uslovima za registraciju imanja, klaonice i stočnih pijaca i identifikaciju životinja i monitoring AIMCS-a kao što je navedeno u članu 18;
- b) ovlastiti veterinarske kancelarije da mogu ući na imanja, klaonice i stočne pijace radi kontrole kretanja životinja, da zaustave i pretraže vozila, da preduzimaju sve neophodne kontrole bilo životinja ili zapisnika i stočnih registara;
- c) kažnjavati one vlasnike i držaoce životinja koji narušavaju mjere predviđene ovim propisima i ostale osobe koje su zvanično uključena u AIMCS i pokretati krivične postupke protiv njih;
- d) preduzimati obavezne inspeksijske poslove u odnosu na imanja, klaonice i stočne pijace;
- e) nadgledati i koordinirati poslove svih pojedinačnih veterinarskih službi;

4. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta dužni su čuvati samo podatke o identifikaciji i kretanju životinja i registrovanim imanjima, klaonicama i stočnim pijacama sa svoje teritorije; oni imaju uvid u sve podatke koji se čuvaju u OA i DBP, radi kontrolisanja bolesti i uvoza/izvoza koji se tiču samo njihove teritorije. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta mogu dobijati sve podatke koji se nalaze u DBP od Kancelarije.

5. Tehničko provođenje i funkcionisanje AIMCS-a u BiH garantovaće OA koja ima ulogu da nadgleda i koordinira tehničke aktivnosti DEO-va koje su osnovali nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta te da pod nadzorom Kancelarije rukovodi svim elementima DBP.

6. OA mora da utvrdi svoje zahtjeve i program rada i:

- a) na osnovu instrukcija dobijenih od Kancelarije, definisati svaku mogućnost za razvoj i primjenu identifikacionog sistema na oba polja, veterinarskom i zootehničkom;
- b) pružati tehničku pomoć Kancelariji i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta;
- c) primati, čuvati, ažurirati i upravljati podacima dobijenim putem AIMCS-a kao i svim elementima DBP;

- d) dizajnovati i štampati jedinstvene ušne markice, obrasce, stočne pasoše i ostale službene dokumente i registre i dođeljivati šifre, u skladu sa ovim propisima;
  - e) registrovati rođjenja, kretanja i smrt životinja;
  - f) redovno dostavljati izvještaje i podatke Kancelariji;
  - g) dostavljati informacije i podatke koji se čuvaju u DBP entitetima i Brčko Distriktu u cilju kontrole bolesti i uvoza ili izvoza koji se tiču samo njihovih vlastitih teritorija s izuzetkom iz stava 4;
  - h) obezbijediti utvrđivanje godišnjeg operativnog programa AIMCS monitoringa koji će provoditi nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta;
  - i) garantovati privatnost svih podataka prikupljenih u skladu sa državnim i zakonima entiteta i Brčko Distrikta kojima se reguliše ova materija.
7. U slučaju širenja sistema identifikacije i kontrole na ostala veterinarska i zootehnička polja u cilju obezbijedivanja njihovog pravilnog funkcionisanja i samoodrživosti:
- a) nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta će preduzeti odgovarajući način provođenja u skladu sa modalitetima i uslovima koji će biti utvrđeni;
  - b) OA će obezbijediti tehničke aspekte i pomoć neophodne za primanje, čuvanje, ažurisanje i upravljanje prikupljenim podacima.

II- POSLOVI NA REGISTRACIJI

Član 3

Registracija imanja, klaonica i stočnih pijaca

1. Svako imanje, klaonica i stočna pijaca u BiH obavezno će biti registrovani i OA će ih uključiti u DBP dođeljujući im specifičnu i stalnu slovno-numeričku šifru, čak i ukoliko imaju ranije dodijeljen veterinarski registracioni broj.
2. Specifična i stalna slovno-numerička šifra opisana u Aneksu 1, se sastoji od 14 znakova.
3. U cilju stava 1.:
  - a) na početku faze implementacije, OA je dužna izdati obrasce iz Aneksa A (Obrazac za registraciju) i poslati ih direktno veterinarskim kancelarijama dvadeset (20) dana prije nego što se započne sa registracijom imanja, klaonice i stočne pijace;
  - b) veterinarske kancelarije obavezne su provoditi poslove iz čl. 4., 5. i 6.;
  - c) na osnovu podataka prikupljenih u toku poslova opisanih pod b), OA obavezna je dodijeliti specifičnu slovno-numeričku šifru svakom imanju, klaonici i stočnoj pijaci i pojedinačno ih uvrstiti u državni registar koji je sastavni dio DBP.

Član 4

Poslovi i odgovornosti veterinarara

1. U ciljeve propisane članom 3., stavom 1., veterinarska kancelarija je dužna registrovati postojeća imanja, klaonice i stočne pijace i da bi sprovela ove zadaće, veterinarska kancelarija u

okviru svojih odgovornosti i direktnim pregledom prostorija, obavezna je popuniti obrazac za registraciju iz člana 3., stava 3. tačke a) za svaku prostoriju, a kada je to neophodno zbog identifikacije životinja, i dodatni obrazac koji je opisan u aneksu A1 (Obrazac za prijavljivanje ušne markice i zahtjev za izdavanje stočnog pasoša). Ovi obrasci se popunjavaju u četiri primjerka (vlasnik/veterinar/DEO/OA) i na svakom treba biti naznačen tačan datum i obavezni su ga potpisati i službenik i vlasnik.

2. Veterinarska kancelarija prikuplja sve popunjene obrasce, jednu kopiju zadržava, jednu dostavlja vlasniku, jednu šalje u DEO i posljednju u OA.

3. Vlasnik je dužan obavijestiti veterinarsku kancelariju o bilo kojoj promjeni već unesenih podataka koji se odnose na svako imanje, klaonicu i stočnu pijacu a veterinarska kancelarija je dužna direktno obavijestiti OA o bilo kojoj promjeni već zabilježenih podataka koristeći obrasce iz člana 20, stav 7.

4. Procedure iz ovog člana također će biti primjenjene prilikom registrovanja novih imanja, klaonica i stočnih pijaca. U ovom slučaju svaki vlasnik obavezan je zatražiti registraciju od najbliže veterinarske kancelarije u roku od dvadeset (20) dana od započinjanja rada.

Član 5

Poslovi i odgovornosti vlasnika

1. Svaki vlasnik obavezan je saradivati sa veterinarskom kancelarijom na taj način što će mu omogućiti da provede registrovanje imanja, klaonice i stočne pijace i sve druge poslove regulisane ovim propisima i:

a) u slučaju već postojećeg imanja, klaonice i stočne pijace, svaki vlasnik je dužan:

1) dozvoliti pristup službeniku radi vršenja inspekcije i kontrole svih prostorija i inspekcije i kontrole svih životinja;

2) dati tačne odgovore na pitanja koja mu se postave, kao što je ime i prezime, poštanski broj/adresa, adrese prostorija;

3) prijaviti veterinarskoj kancelariji sve promjene podataka u odnosu na već prikupljene;

4) potpisati sve obrasce iz člana 4 stav 1. (Aneks A i Aneks A1- oba);

b) u slučaju započinjanja nove aktivnosti, svaki vlasnik je dužan dati izjavu o tome najbližoj veterinarskoj kancelariji u roku od dvadeset (20) dana od početka rada, otvaranja novog imanja, klaonice ili stočne pijace i prijaviti ime držaoca.

2. Držalac je dužan saradivati direktno sa veterinarskom kancelarijom tako što će dozvoliti pristup službeniku radi provođenja inspekcije i kontrole svih prostorija i inspekcije i kontrole svih životinja.

3. Kao dodatak obavezama iz stava 1., vlasnik je dužan dati izjavu najbližoj veterinarskoj kancelariji o aktivnostima preduzetim radi zatvaranja imanja, klaonice i stočne pijace u roku od dvadeset (20) dana od zatvaranja.

Član 6

Poslovi i odgovornosti DEO-va i OA

1. DEO-vi su dužni čuvati sve obrasce koje dobiju od veterinarskih kancelarija deset godina, uzimati podatke iz DBP i ažurirati svoje baze podataka.

2. Kao dodatak poslovima iz člana 3., st. 1. i 3., OA je dužna:

- a) utvrditi rokove, modalitete i protoke podataka iz ovog dijela;
- b) provjeriti sve obrasce koje dobije od veterinarskih kancelarija; u slučaju da obrasci nisu kompletirani oni su dužni obavijestiti veterinarsku kancelariju i tražiti ispravku greške; veterinarska kancelarija ispravku može direktno javiti OA;
- c) upisati sve podatke koje su poslali veterinarske kancelarije uključujući i otvaranje imanja, klaonica i stočnih pijaca kada započnu njihove aktivnosti;
- d) dodijeliti šifru svakom imanju, klaonici i stočnoj pijaci i upisati svaku šifru u DBP;
- e) poslati dodijeljenu šifru veterinarskim kancelarijama;
- f) upisati u DBP svaku izmjenu podataka dobijenu od veterinarskih kancelarija.

III - IDENTIFIKACIJA ŽIVOTINJA I KRETANJA ŽIVOTINJA

Član 7

Ušne markice i stočni pasoši

1. Sve životinje koje se nalaze u Bosni i Hercegovini trebaju obavezno biti pojedinačno označene dvjema plastičnim žutim ušnim markicama, kako je opisano u Aneksu 2, koje dobavljaju veterinarske službe. Ušne markice imaju dva dijela i sadrže jedinstveni identifikacioni broj životinje (također se spominju i kao šifra životinje) i sadrže četrnaest (14) znakova, kako je opisano u gore pomenutom Aneksu 2. Po jedna ušna markica treba biti postavljena na odgovarajuće mjesto svakog uha kako je opisano u Aneksu 3. Ušne markice trebaju biti napravljene od fleksibilnog plastičnog materijala, obezbijedene od intervencije neovlaštenih i nestručnih lica, lake za čitanje tokom čitavog života životinje i takvog oblika da mogu ostati na životinji a pri tom ne ugrožavati njeno zdravlje. Iskorištene ušne markice se ne mogu ponovno koristiti i obavezno će imati natpise koji se ne mogu ukloniti.

2. Svaka životinja obavezno treba biti označena ušnom markicom u roku od dvadeset (20) dana nakon rođenja, u svakom slučaju prije kretanja sa imanja.

3. Za ciljeve iz stava 1:

a) veterinarske kancelarije obavezni su zahtijevati od OA, koristeći pri tom obrasce iz Aneksa B (Zahtjev veterinarske kancelarije za izdavanje ušnih markica). Broj ušnih markica treba odgovarati predviđenom broju životinja kojima će markice biti stavljene. Zahtjevom se moraju pokriti potrebe za najmanje šest mjeseci posla oko stavljanja ušnih markica i treba biti ponovljen prije nego što se potpuno istroši prethodna zalih;

b) OA, u roku od dvadeset (20) dana prije započinjanja aktivnosti iz ovog Dijela, obavezna je poslati svakoj veterinarskoj kancelariji zalihu traženih ušnih markica skupa sa obrascima za prijavu ušnih markica i zahtjevom za izdavanje stočnih pasoša (Aneks A1) već opisanih u stavu 1. člana 4. i u dokumentima za prijavu kretanja opisanih u Aneksu C.

4. U roku od četrnaest (14) dana od kada je životinja označena ušnom markicom, OA je dužna izdati stočni pasoš, kao što je opisano u Aneksu D. OA mora poslati pasoš direktno veterinarskim kancelarijama. Pasoš treba pratiti svaku životinju tokom bilo kojeg kretanja.

5. Samo one životinje koje su označene i koje imaju važeći stočni pasoš, dokument o prijavi kretanja, veterinarski zdravstveni certifikat i koje pripadaju imanju već registrovanom i upisanom u DBP, mogu se pomjerati; nakon što vlasnik ili držalac zbog bilo kojeg razloga zatraže intervenciju veterinarske kancelarije, uključujući stavljanje ušnih markica ili kretanje životinje, veterinarska kancelarija ja obavezna odmah pristupiti registraciji imanja koje nije registrovano i upisano u DBP u skladu sa ovim propisima.

Član 8

Poslovi i odgovornosti veterinara

1. Veterinarske kancelarije su odgovorne za označavanje životinje; označavanje životinje treba biti urađeno u skladu sa članom 7. Sve ušne markice i dokumenta dobijena od OA, trebaju biti uzeti i uporabljeni od nadležnog lica veterinarske kancelarije

2. U skladu sa st.1., službenik je dužan:

a) označiti, tokom rada na poslovima iz čl. 4., 5. i 6. sve životinje koje se nalaze na svakom imanju uključujući i novorođene.

b) popuniti obrazac iz člana 4. stava 1. (Obrazac za prijavu ušnih markica i zahtjev za izdavanje pasoša) i poslati ga u najbliži DEO; ovaj obrazac moraju valjano potpisati i unijeti tačan datum obojica, službenik i vlasnik ili držaoca. Obrazac iz člana 4. stava 1. (Obrazac za prijavu ušnih markica i zahtjev za izdavanje pasoša) mora također biti upotrebljen da bi se zabilježilo označavanje ušnim markicama novih životinja na već registrovanom imanju;

c) dati kopiju popunjenog obrasca iz tačke b), vlasniku ili držaocu svake označene životinje.

3. Veterinarske kancelarije obavezne su čuvati registraciju, popunjenu na kompjuteru ili ručno:

a) svakog obrasca iz člana 7. stava 3. tačke a), (Zahtjev veterinarske kancelarije za izdavanje ušnih markica) i ažurisati svaki nalog poslan OA;

b) svakog popunjenog obrasca iz stava 2. tačke b) (Obrazac za prijavu ušnih markica i zahtjev za izdavanje pasoša).

4. Veterinarska kancelarija je dužna prikupiti stočne pasoše koje je poslala OA i obavezna je obezbijediti njihovo dostavljanje držaocu koji je registrovan u DBP. Ukoliko pasoš dobijen od OA pripada teletu koje je već pokrenuto sa imanja, u skladu sa uslovima predviđenim stavom 5. člana 10., veterinarska kancelarija koja primi pasoš dužna je obavijestiti veterinarsku kancelariju koja je odgovorna za imanje na koje je tele premješteno i dostaviti im taj pasoš; veterinarska kancelarija treba obezbijediti da pasoš bude poslan držaocu teleta registrovanog u DBP.

5. U slučaju da se životinje pokreću van imanja, veterinarska kancelarija ima obavezu:

a) popuniti i potpisati jedan dokument o prijavi kretanja i jedan veterinarski zdravstveni certifikat za svaku životinju ili grupu životinja koje se trebaju kretati van imanja, a odredite im je isto. Veterinarski zdravstveni certifikat odnosi se samo na životinje popisane na svakom dokumentu o

prijavi kretanja. Veterinarski zdravstveni certifikat, koji je na snazi do trenutka dolaska životinja na određenu destinaciju, treba biti izdat neposredno prije utovara životinja;

b) dati vlasniku ili držaocu životinja jednu kopiju popunjenog dokumenta o prijavi kretanja i jednu kopiju izdatog veterinarskog zdravstvenog certifikata;

c) poslati u najbliži DEO svaki popunjeni dokument o prijavi kretanja iz tačke a);

d) zadržati registraciju popunjenu na kompjuteru ili ručno svakog dokumenta o prijavi kretanja i svakog izdatog veterinarskog zdravstvenog certifikata.

6. U slučaju navedenom u stavu 5., mora se pratiti ista procedura koja je opisana u članu 7. stavu 5..

Član 9

Poslovi i odgovornosti DEO-va i OA

1. DEO je dužan:

a) provjeriti status imanja na osnovu dobijenih obrazaca (bilo da je novo ili već registrovano);

b) voditi zapisnik o svim obrascima dobijenim od veterinarskih kancelarija;

c) provjeriti i proglasiti pravosnažnim sve obrasce dobijene od veterinarskih kancelarija; u slučaju da su obrasci nepotpuni dužni su obavijestiti veterinarsku kancelariju i zahtijevati ispravku greške; ispravku mora zvanično uraditi veterinarska kancelarija;

d) unijeti i poslati u OA sve podatke sa važećih obrazaca.

2. OA je dužna utvrditi rokove, modalitete i tokove podataka iz ovog dijela i ima obavezu:

a) provjeriti status imanja (novo ili već registrovano u DBP);

b) upisati sve podatke koje su poslali DEO-vi;

c) provjeriti ispravnost zahtjeva za ušne markice koje su podnijele veterinarske kancelarije u skladu sa članom 7. stav 3. tački a);

d) odštampati i poslati ušne markice veterinarskim kancelarijama provjeravajući ispravnost novih znakova i vodeći računa da se izbjegne bilo kakvo podvostručavanje;

e) odštampati i poslati stočne pasoše direktno veterinarskim kancelarija u roku od četrnaest (14) dana;

f) voditi i ažurirati DBP;

g) usklađivati rad DEO-va i pružati im tehničku pomoć;

Član 10

Poslovi i odgovornosti vlasnika i držatelja

1. Na svakom imanju se obavezno treba voditi registar koji je opisan u Aneksu E (Stočni registar) koji je numerisan šifrom imanja koju dođeljuje OA. Stočni registar treba sadržavati minimum podataka koji su navedeni u Aneksu E. Vlasnik ili držalac je odgovoran za stočni

registar i za svu drugu dokumentaciju iz ovog člana, a obavezan ih je čuvati, radi kontrole, najmanje deset godina nakon prestanka rada.

2. Vlasnik ili držalac dužni su:

a) uputiti zahtjev najbližoj veterinarskoj kancelariji za:

1) izdavanje dokumenta o prijavi kretanja i veterinarskog zdravstvenog certifikata, prije nego što kretanje bilo koje životinje sa imanja započne čak i ukoliko je životinja već obilježena ušnom markicom;

2) stavljanje ušne markice, najkasnije u roku od sedam dana od kretanja životinje na imanju (rođenje, kupovina).

b) potpisati sve obrasce na zahtjev službenika;

c) upisati u stočni registar ulazak, izlazak, rođenje ili uginuće svake životinje istog dana kada se to dogodilo kao i šifru svake životinje. Budući da je registrovanje podataka o kretanju životinja također obavezno, vlasnik ili držalac može čuvati ove podatke na taj način što će staviti kopije dokumenta o prijavi kretanja i obrazaca A i A1 u stočni registar. Nakon što životinja bude označena ušnim markicama vlasnik ili držatelj su dužni odmah ažurirati stočni registar podacima o svakoj označenoj životinji;

d) na zahtjev dati na uvid stočni registar i ostala gore navedena dokumenta radi veterinarske kontrole;

e) odmah prijaviti najbližoj veterinarskoj kancelariji uginuće životinje i u roku od sedam dana od tog događaja vratiti ušne markice i stočni pasoš veterinarskoj kancelariji;

f) vratiti svaku ušnu markicu i stočni pasoš najbližoj veterinarskoj kancelariji u roku od sedam dana od klanja životinje na imanju.

3. Kao dodatak poslovima iz st. 1. i 2., vlasnik ili držalac su dužni:

a) pokretati samo označene životinje sa važećim stočnim pasošima, veterinarskim zdravstvenim certifikatima i dokumentima o prijavi kretanja, provjeravajući pri tom da stočni pasoš i ušna markica odgovaraju jedno drugom;

b) potpisati dokument o prijavi kretanja. Kada je životinja prodata, vlasnik ili držalac dužni su također potpisati i pasoš.

4. Stočni registar se može voditi ručno ili uz pomoć kompjutera.

5. Kao izuzeće iz stava 3. tačke a) sa imanja se može pokretati samo telad (životinje ispod četiri sedmice starosti), koja još nisu dobila stočni pasoš, ali samo pod slijedećim uslovima:

a) da je veterinarska kancelarija započela proceduru registrovanja imanja sa koga se tele premješta propisanu čl. 3. i 4. Vlasnici ili držaoci oba imanja, sa kojeg se tele šalje i imanja na koje će tele biti poslato odgovorni su za gore navedenu izjavu;

b) da je tele već označeno ušnom markicom i premješteno sa imanja sa dokumentom o prijavi kretanja i veterinarskim zdravstvenim certifikatom izdatim od strane veterinarske kancelarije.

Član 11

Zamjena ušnih markica i stočnog pasoša

1. Kada vlasnik ili držalac otkrije da je životinja izgubila ušnu markicu ili da je ušna markica postala nečitka, u roku od sedam dana, on/ona je dužan/na obavijestiti najbližu veterinarsku kancelariju; vlasnik ili držalac dužan je zatražiti zamjenu ušne markice čak i ako je samo jedna ušna markica izgubljena.
2. Veterinarska kancelarija je dužna zatražiti od OA ponovno štampanje ušne markice, koristeći pri tom obrasce opisane u Aneksu F (Zahtjev za zamjenu ušne markice i izdavanje duplikata pasoša) i da zadrži registraciju svakog obrasca popunjenog kompjuterom ili ručno; zamijenjena ušna markica treba imati istu šifru koju je imala izgubljena.
3. OA je obavezna poslati duplikat ušne markice direktno veterinarskoj kancelariji.
4. Vlasnik ili držalac je dužan zabilježiti svaku zamjenu ušne markice dotične životinje u stočni registar.
5. Ukoliko je stočni pasoš izgubljen, ukraden ili uništen, obaveza vlasnika ili držaoca životinje je da u roku od sedam dana obavijesti o tome najbližu veterinarsku kancelariju. Veterinarska kancelarija je dužna zatražiti direktno od OA ponovno štampanje stočnog pasoša, koristeći iste obrasce iz stava 2. (Aneks F) i zadržati, popunjenu mašinski ili ručno, registraciju svakog.
6. OA je dužna unijeti u DBP podatke o svakoj ponovo odštampanoj ušnoj markici i pasošu.
7. Svako ko pronađe stočni pasoš ili ušnu markicu dužan je odnijeti je ili poslati najbližoj veterinarskoj kancelariji što je moguće prije; veterinarska kancelarija je dužna odmah poslati ovaj stočni pasoš OA i javiti joj broj ušne markice koju zadržava na sigurnom mjestu; OA je dužna odmah obavijestiti odgovarajuću Veterinarsku službu i obezbijediti sve neophodne kontrole u saradnji sa tom Veterinarskom službom.

Član 12

Skidanje i uništavanje ušnih markica i vraćanje pasoša

1. Ušne markice će biti skinute sa životinje i povučene zajedno sa stočnim pasošem samo ukoliko je životinja:
  - a) zaklana u klaonici ili na imanju/mjestu koje je dobilo dozvolu za rad u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini, i zakonima entiteta i Brčko Distrikta;
  - b) uginula na imanju ili drugom mjestu.
2. Vlasnik ili držalac ili bilo koje drugo lice koje ukloni ušne markice ili povuče stočni pasoš, uključujući službenike odgovorne za klaonicu, obavezan ih je čuvati na bezbjednom mjestu i dužan ih je predati najbližoj veterinarskoj kancelariji u roku od sedam dana.
3. Ušne markice se uništavaju longitudinalnim presjekom, pod nadzorom službenika. Pasoši trebaju biti poslani veterinarskoj kancelariji i oni su ih dužni poslati direktno u OA; veterinarska kancelarija je obavezna čuvati registraciju urađenu kompjuterom ili ručno svakog pasoša koji je dobio od i poslao u OA. OA je dužna prikupiti i čuvati sve pasoše najmanje pet godina i ažurirati DBP. OA može čuvati pasoše upotrebljavajući za to elektronski sistem, onda kada ovaj sistem bude odobren. OA će biti zadužena da uništi pasoše na odgovarajući način.
4. Veterinarska kancelarija je dužna zapisati i obavijestiti o uništenju ušnih markica najbliži DEO i voditi registar putem kompjutera ili ručno. DEO je dužan zapisati i ažurirati podatke i obavijestiti OA o uništenju ušnih markica. OA je obavezna ažurirati DBP.

5. Ukoliko je životinja izgubljena ili ukradena, vlasnik ili držalac su dužni odmah poslati stočni pasoš najbližoj veterinarskoj kancelariji; u ovom slučaju veterinarska kancelarija i OA su obavezni ispoštovati proceduru propisanu stavom 3.

Član 13

Klaonice

1. Svaka klaonica je dužna voditi registar klanja koji je numerisan šifrom klaonice koju je dodijelila OA.

2. Vlasnik klaonice je odgovoran/a za vođenje registra klanja i dužan je obezbijediti slijedeće:

a) primanje u klaonicu jedino životinje koje su označene ušnim markicama i koje imaju stočni pasoš, dokument za prijavu kretanja i veterinarski zdravstveni certifikat;

b) provjeru da se za svaku životinju stočni pasoš i ušna markica podudaraju;

c) preuzeti odgovornost za svu dokumentaciju koja je navedena pod a) sve dok se ona ne preda službeniku nadležnom za klaonicu.

3. Dodatno poslovima koji se odnose na stav 2., vlasnik klaonice je dužan:

a) ukloniti ušne markice sa zaklane životinje, čuvati ih na bezbjednom mjestu i kasnije ih dati službeniku nadležnom za klaonicu.

b) unijeti u registar klanja barem slijedeće podatke o zaklanim životinjama: datum klanja, šifru životinje, šifru klaonice, šifru imanja porijekla, broj zaklanih životinja, težinu trupa i odredište mesa;

c) dati na uvid registar klanja i svu ostalu dokumentaciju koja se odnosi na pojedinu životinju, radi provođenja poslova veterinarske kontrole;

d) svakodnevno ažuriše registar klanja i čuva ga radi kontrole barem deset (10) godina nakon završetka delatnosti.

4. Nakon što se životinja zakolje, službenik nadležan za klaonicu je dužan:

a) upisati datum izvršenog klanja i šifru klaonice u pasoš, potpisati ga i staviti pečat;

b) nadgledati uništavanje ušnih markica, pomenutih u stavu 3. tački a). Ušne markice trebaju biti uništene longitudinalnim presijecanjem;

c) potpisati dva primjerka certifikata klanja za svaku životinju, jedan primjerak za vlasnika klaonice i jedan za veterinarsku kancelariju;

d) dostaviti dokumente za prijavu kretanja zaklanih životinja najbližem DEO-u, i pasoš svake životinje direktno OA, jednom sedmično za klaonice čiji kapacitet klanja iznosi više od 50 grla stoke/sedmično i jednom mjesečno za klaonice čiji kapacitet klanja iznosi manje od 50 grla stoke/sedmično.

5. Službenik nadležan za klaonicu je dužan voditi registraciju svakog izdatog certifikata klanja i svakog dokumenta za prijavu kretanja i pasoša uz pomoć kompjutera ili ručno.

6. DEO je dužan evidentirati i ažurirati podatke o zaklanim životinjama i dostavljati podatke OA. OA je dužna ažurirati DBP.

7. Registar klanja se može voditi ručno ili u elektronskoj formi na kompjuteru.

8. Ukoliko službenik nadležan za klaonicu otkrije da životinja koja je trebala biti označena u skladu sa ovim Propisima:

a) ima samo jednu ušnu markicu, on/ona može dozvoliti klanje životinje za ljudsku upotrebu;

b) nema ušne markice, ne može biti zaklana, a službenik nadležan za klaonicu je dužan odmah obavijestiti nadležno lice u veterinarskoj kancelariji koji će u potpunosti istražiti slučaj i u saradnji sa veterinarskom kancelarijom koja je najbliža mjestu sa koga je životinja otpremljena, zatražiti sve relevantne informacije od prethodnog vlasnika ili držaoca životinje. Nakon istrage, nadležno lice u veterinarskoj kancelariji je dužno, informisati gore pomenutu veterinarsku kancelariji, osigurati dozvolu za klanje za ljudsku upotrebu ili za povratak životinje prethodnom vlasniku ili držaocu.

9. Procedura koja je navedena u stavu 8, može se primjeniti jedino ukoliko životinja posjeduje stočni pasoš i veterinarski zdravstveni certifikat putem kojih se može utvrditi porijeklo životinje, u protivnom primjenjuje se odredba iz člana 19., stav 2.

10. Klanje životinja van klaonice se može obavljati jedino u slučaju klanja u hitnim slučajevima ili radi direktne potrošnje, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini i zakonima entiteta i Brčko Distrikta. U oba pomenuta slučaja:

a) klanje se može obavljati samo uz odgovarajuću i posebnu dozvolu koju izdaje veterinarska kancelarija koja je dužna voditi registar za svaku dozvolu, bilo na kompjuteru ili ručno, izdatu u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini i zakonima entiteta i Brčko Distrikta;

b) životinje obavezno trebaju biti označene prije njihovog otpremanja na mjesto klanja;

c) svaki vlasnik ili držalac životinje je dužan u stočnom registru ili registru stočne pijace registrovati kretanje životinje u skladu sa ovim Propisima, a nakon klanja, dužan je ispoštivati odredbe utvrđene članom 12.;

d) uz ostale zadatke predviđene ovim Propisima koji se odnose na registraciju i dostavu podataka, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini i zakonima entiteta i Brčko Distrikta, službenik je dužan:

1) vršiti post-mortem inspekciju;

2) pečatirati meso namijenjeno ljudskoj upotrebi veterinarskim zdravstvenim pečatom, a u slučaju transporta mesa na drugo mjesto, izdaje veterinarski zdravstveni certifikat navodeći za svaku pošiljku težinu i mjesto odredišta;

3) uz pomoć kompjutera ili ručno registrovati svaki veterinarski zdravstveni certifikat naveden pod tačkom 2).

11. Procedure navedene u st. 8. i 9. moraju biti ispoštovane čak i u slučajevima navedenim u stavu 10.

12. Vlasnik klaonice je dužan tromjesečno dostavljati veterinarskoj kancelariji detaljni spisak koji treba sadržavati podatke o svakoj životinji namijenjenoj za klanje. Veterinarske kancelarije su dužne gore navedene podatke dostavljati DEO-vima na daljnju obradu.

13. Bilo koje mjesto koje je u dodiru sa klaonicom smatra se dijelom klaonice i ne može se registrovati kao imanje; životinje koje se drže na takvom mjestu obavezno će se zaklati u roku od sedamdeset dva (72) sata od dolaska, izuzev u slučaju kada se, zbog više sile, životinja mora dalje premještati.

Član 14

Stočne pijace

1. Svaka stočna pijaca obavezna je imati registar stočne pijace, kao što je opisano u aneksu G, koji je numerisan šifrom stočne pijace koju je dodijelila OA. Vlasnik ili držalac je odgovoran za registar stočne pijace.

2. Vlasnik stočne pijace ili držalac je dužan:

a) primiti na stočnu pijacu jedino markirane životinje koje imaju stočni pasoš, dokument za prijavu kretanja i veterinarski zdravstveni certifikat. Držalac životinje zadržava stočni pasoš i veterinarski zdravstveni certifikat;

b) provjeriti da se stočni pasoš i ušna markica podudaraju za svaku životinju;

c) preuzeti odgovornost za dokument za prijavu kretanja sve dok on ne bude predat službeniku koji je odgovoran za stočnu pijacu;

d) evidentirati u registar stočne pijace sva kretanja životinja i podatke o životinjama;

e) predati dokument za prijavu kretanja službeniku nadležnom za stočnu pijacu.

3. Kada se životinja proda, kupac i prodavač su dužni zajedno otići kod službenika nadležnog za stočnu pijacu i prijaviti prodaju.

4. U odnosu na svaku prodatu životinju, službenik nadležan za stočnu pijacu je dužan:

a) provjeriti da je stočni pasoš popunjen na zadovoljavajući način i da je precizirano mjesto prodaje;

b) popuniti i potpisati novi dokument za prijavu kretanja i novi veterinarski zdravstveni certifikat prateći modalitete navedene u članu 8. stav 5. tačka a);

c) uručiti kupcu jedan primjerak dokumenta za prijavu kretanja i veterinarskog zdravstvenog certifikata navedenog pod b), zadržati jedan primjerak za veterinarsku kancelariju, i dati pasoš kupcu. Prodavač i kupac su dužni potpisati pasoš, a kupac je također dužan potpisati dokument o prijavi kretanja;

d) provoditi poslove navedene u članu 8. stav 5. tač. c) i d), pridržavajući se istog vremenskog rasporeda navedenog u članu 13. stav 4. tačka d).

5. DEO će evidentirati i ažurirati sve podatke koje je primio od službenika nadležnog za stočnu pijacu i dostaviti podatke OA. OA će zatim ažurirati DBP.

6. Poslovi na stočnoj pijaci će se odvijati jedino u prisustvu službenika nadležnog za stočnu pijacu.

7. Registar stočne pijace se može voditi u pisanoj ili elektronskoj formi.

8. Službenik, vlasnik ili držalac stočne pijace, te vlasnik ili držalac životinje su dužni da se pridržavaju procedura koje su utvrđene u ovom članu čak i ukoliko životinja, koja je dopremljena na stočnu pijacu, nije prodana na pijaci i ako se životinja vraća na imanje sa koga je dopremljena.

Član 15

Prevoz životinja

1. Svako lice koje vrši prevoz životinje na teritoriju BiH je dužno:

a) prihvatiti jedino označene životinje koje imaju stočni pasoš, dokument za prijavu kretanja i veterinarski zdravstveni certifikat;

b) provjeriti za svaku životinju, od samog početka putovanja, da se stočni pasoš, dokument za prijavu kretanja i ušna markica podudaraju;

c) pokazati životinje i svu dokumentaciju navedenu pod a), radi provođenja poslova veterinarske kontrole;

d) obezbijediti dobrobit životinje tokom cijelog puta, u skladu sa Zakonom o veterinarstvu i zakonima entiteta i Brčko Distrikta.

2. Svako lice koje ima zvanična ovlaštenja je dužno vršiti kontrolu životinja i odgovarajuće dokumentacije tokom prevoza životinja.

Član 16

Uvezene životinje

1. Svaka pošiljka životinja koja se uvozi u BiH, obavezna je imati veterinarski zdravstveni certifikat izdat od strane Nadležnog organa zemlje porijekla životinje. Gore navedeni veterinarski certifikat treba precizirati slijedeće:

a) mjesto porijekla i prvo odredište svake pošiljke životinja. Ukoliko mjesto prvog odredišta nije navedeno u gore pomenutom certifikatu, vlasnik ili držalac uvezanih životinja je dužan ove informacije dostaviti mjestu granične inspekcije. Obaveza službenog veterinara na mjestu granične inspekcije je da se ove informacije unesu u gore pomenuti certifikat ili u veterinarski zdravstveni certifikat naveden u stavu 2, tačka c);

b) popuniti polje "životinje za klanje", za svaku pošiljku životinja namijenjenih za klanje.

2. Za svaku pošiljku životinja koja se uvozi, službeni veterinar na mjestu granične inspekcije dužan je:

a) obavljati kontrole navedene u Zakonu o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini, i preuzeti odgovornost za veterinarski zdravstveni certifikat koji je naveden u stavu 1. Za svaku životinju koja dolazi iz zemlje članice EU, kontrole trebaju uključivati i provjeru podudaranja stočnog pasoša i ušne markice;

b) informisati Kancelariju za veterinarstvo BiH i odgovarajući entitet/Brčko Distrikt, precizirajući mjesto prvog odredišta u BiH za svaku pošiljku životinja;

c) za svaku životinju ili grupu životinja koje će se otpremati na isto odredište, popuniti i potpisati jedan dokument za prijavu kretanja sa mjesta granične inspekcije kako je opisano u Aneksu C1 i jedan veterinarski zdravstveni certifikat precizirajući vrstu izvršene kontrole i datum;

d) vlasniku ili držaocu životinja dati jedan primjerak dokumenta za prijavu kretanja sa mjesta granične inspekcije, jedan primjerak veterinarskog zdravstvenog certifikata koji je naveden u stavu 1, i jedan primjerak veterinarskog zdravstvenog certifikata koji je naveden pod tačkom c). U slučaju pošiljke životinja koje dolaze iz zemlje članice EU, službeni veterinar na mjestu granične inspekcije je dužan vlasniku ili držaocu životinja predati stočne pasoše;

e) dostavljati jedan primjerak dokumenta za prijavu kretanja sa mjesta granične inspekcije veterinarskoj kancelariji koja je najbliža mjestu odredišta životinja i jedan primjerak OA. OA je dužna evidentirati podatke kako bi ih unakrsno provjerila sa podacima dobijenim od veterinarskih kancelarija;

f) uputiti životinje direktno na mjesto prvog odredišta;

g) čuvati u elektronskoj ili pisanoj formi registar za svaki popunjeni dokument za prijavu kretanja sa mjesta granične inspekcije, svaki veterinarski zdravstveni certifikat koji je naveden u stavu 1. i svaki izdati veterinarski zdravstveni certifikat koji je naveden pod tačkom c).

3. Za svaku pošiljku životinja koja je primljena putem mjesta granične inspekcije, vlasnik ili držalac je dužan, u roku od tri radna dana, od datuma dolaska životinja, zatražiti intervenciju najbliže veterinarske kancelarije. Vlasnik ili držalac životinja ne može otpremati životinje van mjesta naznačenog u veterinarskom zdravstvenom certifikatu navedenom u stavu 1. sve dok svi zahtjevi u ovom Pravilniku ne budu zadovoljeni.

4. Službenik je dužan:

a) provjeriti kopije dokumenta za prijavu kretanja sa mjesta granične inspekcije i veterinarskih zdravstvenih certifikata navedenih u stavu 2. tačka d) i unakrsno provjeriti podatke na njima, sa podacima iz kopiranog primjerka dokumentacije dobijene sa mjesta granične inspekcije;

b) zahtijevati od OA da obezbijedi, koristeći obrazac opisan u Aneksu A1, nove pasoše koje su važeće u BiH za sve uvezene životinje, s tim da:

1) u slučaju da životinje dolaze iz zemlje članice EU, dužan je preuzeti sve stočne pasoše od vlasnika ili držaoca životinja i dostaviti ove pasoše direktno u OA. Životinje koje dolaze iz zemlje članice EU će zadržati ušne markice zemlje porijekla;

2) u slučaju kada životinje dolaze iz zemlje koja nije članica EU, dužan je pripremiti potrebne uslove za označavanje životinja u roku od sedam dana od dana uvoza.

5. Veterinarska kancelarija je dužna, uz pomoć kompjutera ili ručno, voditi registar za svaki pasoš koji je vraćen nazad i poslan OA kao i za svaki ispunjeni obrazac koji je dostavljen OA.

6. OA je dužna:

a) čuvati pasoše dobijene iz veterinarskih kancelarija najmanje pet godina;

b) dostavljati direktno veterinarskim kancelarijama nove pasoše sa odštampanom šifrom markice zemlje porijekla sa izjavom "životinja je uvezena iz EU" u roku od četrnaest (14 dana) od prijave dolaska;

c) ažurirati DBP.

7. Životinje uvezene u BiH namijenjene za klanje:

a) neće biti označene, a procedure koje se odnose na stočne pasoše i dokumente za prijavu kretanja predviđene ovim Pravilnikom se neće na njih primjenjivati;

b) obavezno trebaju biti zaklane u roku od pet dana od dana kada napuste mjesto granične inspekcije;

c) ukoliko mjesto prvog odredišta životinje nije klaonica, životinja će biti direktno premještena sa mjesta prvog odredišta u klaonicu i zaklana u periodu naznačenom pod b). U tu svrhu, vlasnik ili držalac životinje je dužan zatražiti intervenciju najbliže veterinarske kancelarija koja je obavezna izdati novi veterinarski zdravstveni certifikat kako je navedeno u članu 8. stav 5., sa preciznim navodom "životinje uvezene za klanje"; u tom slučaju veterinarska kancelarija ne izdaje nikakav dokument za prijavu kretanja. Veterinarski zdravstveni certifikat obavezno će pratiti životinje tokom njihovog prevoza do klaonice.

8. Svaki veterinar nadležan za poslove provođenja veterinarske kontrole i službenik nadležan za klaonicu je dužan provjeriti sve podatke o životinjama koje su namijenjene za klanje, a posebno vremenske rokove navedene u stavu 7. tačka b).

9. Uvezene životinje koje zadovoljavaju uslove navedene u ovom članu, mogu dolaziti ili napuštati imanje, klaonicu ili stočnu pijacu čak i ako nisu označene, ali vlasnik ili držalac životinja i stočne pijace ili vlasnik klaonice dužan je evidentirati sva kretanja u stočni registar, registar stočne pijace ili registar klaonice.

Član 17

Izvezene životinje

1. Svaka životinja namijenjena izvozu iz BiH treba ispunjavati zahtjeve iz odredaba ovog Pravilnika i u tom slučaju, vlasnik ili držalac životinje, veterinarske kancelarije, DEO-vi i OA su dužni pridržavati se procedura koje su navedene u ovom Poglavlju i Poglavlju II vezano za životinju koja se otprema sa imanja.

2. Za svaku izvezenu životinju mjesta granične inspekcije su dužna:

a) provjeriti identitet životinje i utvrditi da li životinja zadovoljava zahtjeve utvrđene ovim Pravilnikom. Stočni pasoši obavezno će pratiti životinju namijenjenu izvozu. Ukoliko životinja nije u skladu sa ovim Pravilnikom mjesto granične inspekcije neće dozvoliti izvoz životinje, a dalje raspolaganje životinjom podliježe Zakonu o veterinarstvu i zakonima entiteta i Brčko Distrikta;

b) prikupljati dokumente za prijavu kretanja, zadržavati jedan primjerak, a zatim ga direktno dostavljati OA-u u roku od sedam dana od dana izvoza životinja.

3. OA je dužna ažurirati DBP i narednih pet godina čuvati dokumente za prijavu kretanja koje je dobila od mjesta granične inspekcije.

IV - PRELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Član 18

Monitoring AIMCS-a

1. OA je dužna pripremiti godišnji plan praćenja implementacije poslova AIMCS-a na cijeloj teritoriji BiH. Plan će obavezno sadržavati posebne pokazatelje pouzdanosti i konzistentnosti podataka.
2. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta u saradnji sa DEO-vima su dužni implementirati planirani monitoring na minimalno 10% od svih imanja, stočnih pijaca i klaonica svake godine kako bi izvršili provjeru svih aspekata navedenih u ovom Pravilniku, i provjeriti ispravnost evidentiranih podataka u registrima koji se vode na imanju, klaonicama, stočnim pijacama i kretanja životinja.
3. Ukoliko veterinarske službe otkriju bilo kakva odstupanja, dužne su ih odmah prijaviti OA kako bi se preduzele korektivne mjere. OA je dužna Kancelariji svake godine slati izvještaje o rezultatima poslova monitoringa.
4. Poslovi navedeni u stavu 2. takođe se mogu obavljati tokom kontrole bolesti i vršenja preventivnih kampanja.

Član 19

Veterinarske inspekcije

1. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta su dužni provoditi inspekciju imanja, klaonica ili stočnih pijaca samoinicijativno ili na zahtjev OA za potrebe AIMCS-a.
2. Za bilo koju životinju za koju se otkrije da nema važeću ušnu markicu ili stočni pasoš ili veterinarski zdravstveni certifikat ili čiji se pasoš ne poklapa sa ušnom markicom, izdaje se zvanično obavještenje o ograničavanju kretanja, izolira se od ostalih životinja i podvrgava veterinarskom pregledu. U ovim slučajevima, ukoliko se vlasnik životinje ne pojavi u roku od tri radna dana nakon što je ona pronađena i ukoliko nije moguće utvrditi odakle životinja potiče, nadležni veterinar je dužan pripremiti sve poslove za klanje životinje, koje se mora izvršiti u odvojenom terminu od običnog klanja, a uništavanje trupla mora se uraditi uz veterinarsku kontrolu, bez štete po okolinu, u skladu sa državnim i zakonima entiteta i Brčko Distrikta.

Član 20

Opšte klauzule

1. Jedino zvanične ušne markice, šifre i obrasci utvrđeni ovim Pravilnikom mogu se koristiti za AIMCS; svaka životinja za koju se utvrdi da je označena na drugačiji način, biće ponovno označena u skladu sa ovim Pravilnikom.
2. Dokument za prijavu kretanja (Aneks C) će se koristiti jedino u slučaju ulaska ili izlaska životinja u ili sa bilo kojeg mjesta, a neće se koristiti u slučaju rođenja ili uginuća životinja.
3. Životinje uvezene u BiH iz zemalja članica EU, prije nego što ovaj Pravilnik stupi na snagu, neće biti ponovno označene ukoliko:
  - a) su uvezene životinje već označene i još uvijek imaju, barem, jednu čitljivu i važeću ušnu markicu, na kojoj je odštampana šifra zemlje porijekla i šifra imanja i životinje u skladu sa zakonodavnim aktima EU;

b) vlasnik/držalac posjeduje originalni pasoš koji je izdala zemlja članica EU iz koje potiče životinja ili bilo koji zvanični dokument koji omogućava praćenje porijekla životinje.

4. Tokom poslova koji se obavljaju u skladu sa Poglavljem II i III ovog Pravilnika, životinje navedene u stavu 3., će biti jasno i odvojeno označene od ostalih životinja čak i ako pripadaju istom imanju. Iz tog razloga veterinarske kancelarije, DEO-vi i OA su dužne voditi evidencije i ažurirati podatke o ovim životinjama precizirajući "uvezeno prije početka provođenja AIMCS-a" čak i u slučajevima koje se odnose na čl. 11. i 12.

5. Svi obrasci i dokumentacija utvrđeni ovim Pravilnikom:

a) moraju se popuniti na taj način da podaci i zvaničan naziv i pečat veterinarskih kancelarija budu uneseni. Svi obrasci i dokumentacija moraju se popunjavati velikim štampanim slovima;

b) mogu biti modifikovani od strane OA u saradnji sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta na osnovu posebnih potreba koje se budu javile tokom implementacije AIMCS-a.

6. Aneks 4. prikazuje ISO šifarski sistem zemalja, uključujući i ISO šifarski sistem BIH. Samo za potrebe AIMCS-a, svako selo u BiH je već identifikovano stalnom, određenom i jasnom šifrom sela kako je prikazano u Aneksu 5.

7. Veterinarska kancelarija je dužna direktno prijavljivati OA bilo koju promjenu podataka u odnosu na već evidentirane i koji se odnose na svako imanje, klaonicu i stočnu pijacu koristeći za to obrasce koji su pojedinačno opisani u Aneksima X, H1 i H2 (obrasci za ažurisanje podataka imanja, klaonica i stočnih pijaca).

8. Veterinarske kancelarije su dužne u roku od sedam dana od zahtjeva vlasnika ili držalaca uraditi intervenciju. Sve troškove koji su prouzrokovani zbog neusklađenosti sa ovim Pravilnikom snosiće vlasnik ili držalac.

9. Troškove nastale postavljanjem ušne markice snosi vlasnik ili držalac životinje.

Član 21

Prelazne odredbe

1. Do 31. decembra 2006. popunjeni dokument za prijavu kretanja čak i bez posjedovanja šifre imanja će moći zamijeniti stočni pasoš. U tom periodu, za svaku životinju koja se kreće:

a) vlasnik ili držalac životinja, vlasnik ili držalac mjesta odredišta životinje (imanje/klaonica/stočna pijaca), veterinarske kancelarije i službenici nadležni za klaonice i stočne pijace, DEO-vi, OA i sva lica uključena u AIMCS su dužna pridržavati se svih ostalih zahtjeva utvrđenih ovim Pravilnikom;

b) vlasnik ili držalac mjesta odredišta je dužan uputiti zahtjev za intervenciju najbližoj veterinarskoj kancelariji u roku od tri radna dana od dolaska životinje;

c) veterinarskoj kancelariji u mjestu odredišta životinje je dužan provjeriti da li su imanje, klaonica ili stočna pijaca, već registrovani, te da li se za svaku životinju podaci iz popunjenog dokumenta za prijavu kretanja podudaraju sa ušnim markicama. Ukoliko imanje, klaonica ili stočna pijaca nisu registrovani, veterinarske kancelarije će izvršiti neophodnu registraciju u skladu sa ovim Pravilnikom.

2. Do registracije svih stočnih pijaca, a ne kasnije od 31. decembra 2003., vlasnik ili držalac stočne pijace nije dužan evidentirati u registar stočne pijace dopremanje i otpremanje životinje na pijacu. U svakom slučaju kretanje bilo koje životinje može početi samo ukoliko ona već ima ušnu markicu i važeći stočni pasoš, dokument za prijavu kretanja i veterinarski zdravstveni certifikat, osim ako se radi o kretanju iz stava 1.

3. U slučaju navedenom u stavu 2. registracija kretanja životinja će se vršiti u skladu sa odredbama utvrđenim ovim Pravilnikom i to od strane vlasnika ili držaoca imanja sa koga životinja polazi i na koje odlazi za svaku životinju koja je prodana, čak i ukoliko se životinja otprema u klaonicu; pomenuti vlasnici i držaoci su dužni u svoje stočne registre ili u registar klaonica da upišu kretanje životinja bez napomene da je životinja prošla kroz stočnu pijacu.

4. Do 31. decembra 2007.:

- a) obim urađenog monitoringa iz člana 18. stava 2., ne može biti niži od 50% godišnje;
- b) mjere navedene u članu 13. st. 8. i 9., i u članu 19. stav 2., ne mogu se primjenjivati kada životinja posjeduje veterinarski zdravstveni certifikat precizirajući sve podatke o životinji i imanju sa kojeg dolazi.

Član 22

Aneksi

1. Sastavni dio ovog Pravilnika su i aneksi (1, 2, 3, 4, 5, A, A1, B, C, C1, D, E, F, G, H, H1 i H2) i isti će biti objavljeni zajedno sa Pravilnikom.

Član 23

Prekršaji

1. Ukoliko bilo koje lice, uključujući i službenike i ostalo osoblje veterinarskih kancelarija/veterinarskih službi, ne bude ispunjavalo svoje odgovornosti u skladu s ovim Pravilnikom smatraće se da je učinilo prekršaj i prema njemu će se primijeniti sankcije u skladu sa državnim, entitetskim i zakonima Brčko Distrikta, i tokom prelaznog perioda implementacije AIMCS-a navedenog u članu 21.

2. Svako lice će biti kažnjeno ukoliko:

- a) da pogrešnu izjavu;
- b) koristi bilo koji obrazac i dokumentaciju koja nije u skladu sa ovim Pravilnikom;
- c) dozvoli kretanje životinje koje nije u skladu sa ovim Pravilnikom;
- d) ne dostavi podatke ili dokumentaciju o životinjama;
- e) ne vodi i ne ažuriše registre utvrđene ovim Pravilnikom;
- f) ne zatraži intervenciju veterinarske kancelarije kada je to neophodno;
- g) zakolje životinju na način koji nije u skladu sa odredbama ovog Pravilnika.

3. Uz prekršaje iz stava 1. veterinarske kancelarije i mjesto granične inspekcije kazniće se ukoliko:

- a) se ne pridržavaju ili dopuste kršenje odredbi utvrđenih ovim Pravilnikom;
- b) ne intervišu kada se to od njih zatraži.

4. Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta će izreći novčanu kaznu za prekršaj iz st. 2. i 3. koja ne može biti manja od 300 KM ni veća od 3.000 KM.

Član 24

Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objaviće se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta.